

MILJØ-
DIREKTORATET

FAKTAARK
M-30|2013

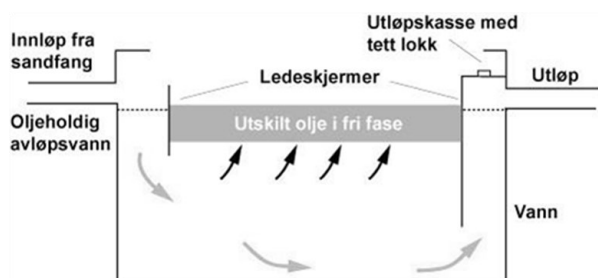
Oljeutskillere benyttes til å behandle vann som er forurenset med små mengder olje. Foto: Wenche Rubi Sørvik, Miljødirektoratet.

Drift av oljeutskillere

Oljeutskillere benyttes til å behandle vann som er forurenset med små mengder olje. Virksomheter som har en oljeutskiller har ansvar for at olje, sand og slam samles opp, tømmes og leveres til godkjent avfallsmottak. Utslippsvannet må kontrolleres og utslippskravene overholdes. (Faktaarket er oppdatert pr. januar 2017.)

Dimensjonering

Oljeutskillere må være dimensjonert for de vannmengdene de skal motta. Vannet må ha tilstrekkelig oppholdstid i utskilleren, for at oljen skal få tid til å stige opp til overflaten. Hvis inngående vannmengde overstiger oljeutskillerens kapasitet, vil renseseffekten raskt reduseres. Dimensjonering av en oljeutskiller krever faglig ekspertise.

Skjematisk fremstilling av en gravimetrisk oljeutskiller, NOR-VAR-rapport 156/2007

Kontroll av funksjon

Oljelagets tykkelse i utskilleren kontrolleres visuelt, eller gjennom varslingsystemer, som en alarm som varsler når oljelagets tykkelse når et kritisk punkt.

Oljeutskilleren bør tømmes når 70 - 80 % av oppsamlingskapasiteten er oppbrukt. Utskillere som har lagring av oppsamlet olje i våtvolumet, bør tømmes før 25 % av volumet er fylt med olje, hvis ikke reduseres renseseffekten. Oljetankene til utskillere som har egne oljetanker må tømmes før de når 75 % fyllingsgrad.

Sandfang bør tømmes når ca. 50 % av volumet er fylt opp (eller 50 cm restvannsnivå peiles).

Kjemikaliebruk kan redusere utskillerens funksjon

Når olje fordeles som dråper i vann, kalles det en oljeemulsjon. Bruk av kjemikalier kan føre til

slike emulsjoner. Oljeemulsjoner medfører at oljen ikke stiger opp til overflaten. Funksjonen til oljeutskilleren vil dermed reduseres. Virksomheter med oljeutskiller må derfor unngå å bruke produkter eller kjemikalier som gjør at det dannes stabile oljeemulsjoner. Hvis det ikke går fram av sikkerhetsdatabladet, hvorvidt produktet kan medføre dannelse av emulsjoner, kan virksomheten henvende seg til leverandøren av produktet.

Ikke et universalrenseanlegg

En oljeutskiller er ikke konstruert for å rense annet enn oljeholdig avløpsvann. Kjemiske produkter som for eksempel avfettingsmidler, bremsevæske, lakk og løsemidler, må ikke helles ned i utskilleren. Slike kjemiske produkter skal sorteres ved kilden og leveres som farlig avfall. Spill må i størst mulig grad forsøkes samlet opp, slik at det ikke går i oljeutskilleranlegget eller direkte ut i miljøet.

Virksomheter som benytter kjemiske produkter har en generell plikt til å utvise aktsomhet. De må også alltid vurdere om de kan velge et mer miljøvennlig produkt. Dersom et mer miljøvennlig alternativ finnes, skal dette benyttes, med mindre det vil medføre en urimelig belastning for virksomheten, jf. produktkonrollovens § 3 og 3a. De miljøvennlige kjemiske produktene vil som regel også være mer gunstige for å opprettholde god funksjon i oljeutskilleren. Svanemerkede produkter er et godt valg.

Håndtering av olje, sand og slam

Oljen som skilles ut i en oljeutskiller er farlig avfall (avfallsstoffnummer 7021). Det samme gjelder avfall fra tilhørende sandfang (avfallsstoffnummer 7022). Olje og slam skal derfor leveres til et godkjent mottak for farlig avfall. Olje og slam skal ikke blandes med annet avfall. Oljeemulsjoner fra oljeutskillerer er ikke omfattet av refusjonsordningen for spillolje.

Avfall fra oljeutskiller og sandfang kan ikke lagres ved virksomheten i mer enn 1 år, etter at

avfallet er tatt opp fra anlegget.

Dokumentasjon av utslipp

Oljeinnholdet i utgående vann skal i henhold til kapittel 15 i forurensningsforskriften være lavere enn 50 mg olje/liter vann. Myndighetene kan imidlertid ha fastsatt en annen grense i virksomhetens tillatelse.

Virksomheten må utføre målinger av utslippsvannet, og kunne dokumentere at grenseverdiene overholdes.

Målinger av olje i vann etter forurensningsforskriftens kapittel 15 skal gjøres i henhold til standarden NS EN ISO 9277. Denne standarden måler hydrokarboner i spekteret C10-C40. Med mindre kommunen, fylkesmannen eller Miljødirektoratet har fastsatt noe annet i virksomhetens tillatelsen eller i eget vedtak, er det dermed konsentrasjonen av C10-C40 som skal ligge under 50 mg/l (eller annen fastsatt grense).

Krav om internkontroll

Virksomheter som har en oljeutskiller skal kunne dokumentere at de har tilstrekkelige rutiner for tømning, drift og vedlikehold av utskilleren. Rutinene skal sikre at funksjonen til utskilleren opprettholdes, og at det ikke oppstår fare for forurensning.

Internkontrollen må som et minimum inneholde informasjon om oljeutskillerens kapasitet, driftsrutiner, dokumentasjon for levert olje/slam og rutiner for prøvetaking av utgående vann.

Myndigheter

Kommunen er myndighet for virksomheter som er omfattet av kapittel 15 i forurensningsforskriften, «Krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann». Kommunen kan også stille krav blant annet til oljeholdig avløpsvann fra virksomheter som har påslipp til kommunens avløpsnett. Vilkårene i kapittel 15A-4 må da være oppfylt. Normalt er fylkesmannen eller Miljødirektoratet

myndighet for virksomheter med utslipp av oljeholdig avløpsvann, som ikke faller innunder kapittel 15 i forurensningsforskriften.

Har du spørsmål?

Ta kontakt med kommunen, fylkesmannen eller Miljødirektoratet.

RELEVANT REGELVERK:

- forurensningsloven § 7 om plikt til å unngå forurensning og
- kapittel 15 om utslipp av oljeholdig avløpsvann
- produktkontrollloven § 3 om plikt til aktsomhet og § 3a om substitusjonsplikt
- avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall
- internkontrollforskriften § 5 om krav til systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet

VI ANBEFALER AT DU LESER OM:

- Oljeutskiller:
NORVAR-rapport 156/2007, veiledning for oljeutskilleranlegg
www.miljokommune.no
- Kjemikalier:
Lister over svært skadelige stoffer (faktaark M-123|2014)
- Substitusjon:
Substitusjonsplikten (faktaark M-104|2014)
Substitusjonsplikten trinn for trinn, ([nettversjon](#)) på www.miljodirektoratet.no
- Om miljøvennlige produkter:
www.svanemerket.no
- Farlig avfall:
Elektronisk løsning for deklarerer av farlig avfall og radioaktiv avfall,
www.avfallsdeklarerer.no